

Från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling

Sammanfattning

Europarådets parlamentariska församling har under 2013 bl.a. debatterat den demokratiska utvecklingen i flera av organisationens medlems- och grannländer där situationen i Ungern och Azerbajdzjan har uppmärksammats särskilt. Likaså har krisen i Syrien och utvecklingen i Medelhavsregionen efter den arabiska våren diskuterats. Församlingen antog under året 24 rekommendationer, 51 resolutioner samt fyra yttranden. Den svenska delegationen deltog mycket aktivt i debatterna i församlingen, skrev motioner och deklamationer, upprättade rapporter och var valobservatörer.

Riksdagens Europarådsdelegation överlämnar den bifogade redogörelsen för verksamheten inom den parlamentariska församlingen under 2013. Till redogörelsen är fogad en förteckning över de rekommendationer, resolutioner och yttranden som antagits av församlingen under perioden.

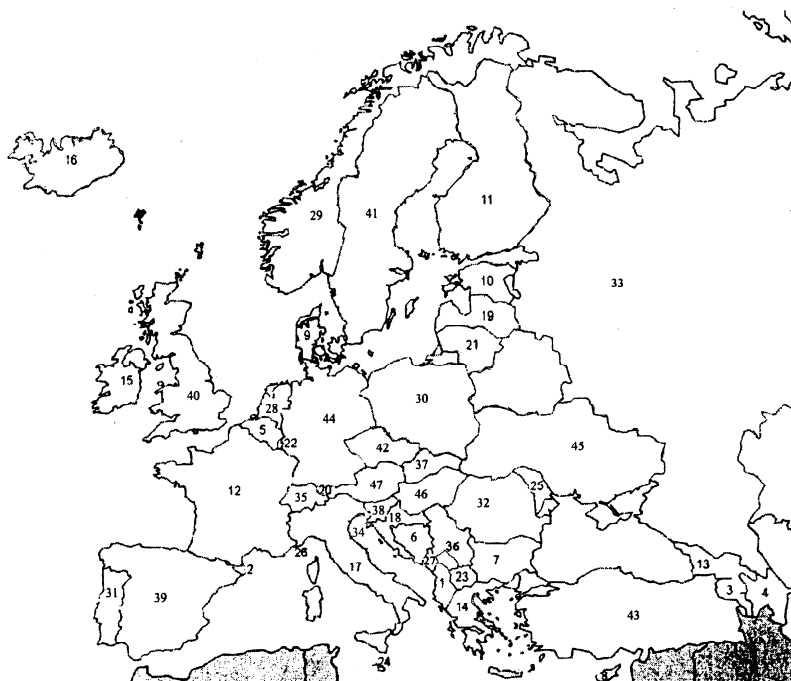
Stockholm den 20 februari 2014

På delegationens vägnar

Marietta de Pourbaix-Lundin

Ann-Sofi Lindenbaum

Europarådets medlemsstater 2012

1 Albanien, 2 Andorra, 3 Armenien, 4 Azerbajdzjan, 5 Belgien, 6 Bosnien och Hercegovina, 7 Bulgarien, 8 Cypern, 9 Danmark, 10 Estland, 11 Finland, 12 Frankrike, 13 Georgien, 14 Grekland, 15 Irland, 16 Island, 17 Italien, 18 Kroatien, 19 Lettland, 20 Liechtenstein, 21 Litauen, 22 Luxemburg, 23 Makedonien, 24 Malta, 25 Moldavien, 26 Monaco, 27 Montenegro, 28 Nederländerna, 29 Norge, 30 Polen, 31 Portugal, 32 Rumänien, 33 Ryssland, 34 San Marino, 35 Schweiz, 36 Serbien, 37 Slovakien, 38 Slovenien, 39 Spanien, 40 Storbritannien, 41 Sverige, 42 Tjeckien, 43 Turkiet, 44 Tyskland, 45 Ukraina, 46 Ungern, 47 Österrike.

Demokratipartner i församlingen: Marocko, Palestina.

Observatörer i församlingen: Israel, Kanada, Mexiko.

Observatörer i ministerkommittén: Heliga stolen, USA, Kanada, Mexiko, Japan.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Europarådets medlemsstater 2012.....	2
Innehållsförteckning.....	3
1 Europarådet och dess institutioner	5
1.1 Den parlamentariska församlingens roll och uppgifter.....	5
1.1.1 Sammansättning	5
1.1.2 Utvecklingstendenser inom församlingen	6
1.1.3 Samspel mellan ministerkommittén och den parlamentariska församlingen	7
1.1.4 De politiska grupperna	8
1.1.5 Församlingens externa relationer.....	8
1.2 Europakonventionen och Europadomstolen	9
1.2.1 EU och Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna.....	9
1.2.2 Avskaffande av dödsstraff.....	9
1.2.3 Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter	10
1.4 Kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling.....	10
1.5 Venedigkommissionen	11
2 Den parlamentariska församlingens verksamhet 2013	12
2.1 Församlingens budget	13
2.2 Den svenska delegationen	13
2.2.1 Initiativ från delegationsmedlemmar.....	13
2.2.2 Fri debatt	14
2.2.3 Delegationens möten	14
2.2.4 Fördjupningsområden.....	14
2.2.5 Övriga initiativ	15
2.3 Granskning av åtaganden	15
2.3.1 Utvecklingen av församlingens granskningsförfarande (juni 2012–september 2013).....	16
2.3.2 Begäran att inleda en granskning av Ungern	17
2.3.3 Azerbajdzjans uppfyllande av sina förpliktelser och åtaganden.....	18
2.3.4 Uppföljning av frågan om politiska fångar i Azerbajdzjan.....	19
2.3.5 Postgranskningsdialog med Bulgarien	19
2.3.6 Valövervakning	19
2.4 Politiska frågor och demokratifrågor.....	20
2.4.1 Situationen i Kosovo och Europarådets roll	20
2.4.2 Situationen i Syrien	21
2.4.3 Situationen i Mellanöstern.....	22
2.4.4 Den senaste utvecklingen i Mali och Algeriet och hotet mot de mänskliga rättigheterna i Medelhavsområdet	22

2.4.5 OECD:s verksamhet 2012–2013.....	23
2.4.6 Skydd av mänskliga rättigheter i relation till religion och trosuppfattning, samt skyddandet av religiösa samfund från våld	23
2.4.7 Brådskande debatt: Allmänna protester och utmaningar för mötes- och yttrandefriheten.....	24
2.5 Juridiska frågor och mänskliga rättigheter.....	24
2.5.1 MR-kommissariens årliga rapport	24
2.5.2 Ökad betydelse för ombudsmannainstitutionen i Europa	25
2.6 Kultur, vetenskap, utbildning och medier.....	25
2.6.1 Situationen för mediefriheten i Europa.....	25
2.6.2 Ungdomars tillgång till grundläggande rättigheter	25
2.7 Migrations- och flyktingfrågor	26
2.7.1 Georgien och Ryssland: den humanitära situationen i konflikt- och krigsdrabbade områden	26
2.7.2 Frontex: ansvar för mänskliga rättigheter	26
2.7.3 Saknade personer från Europas konflikter: den långa vägen till att finna humanitära svar.....	27
2.8 Sociala frågor, hälsa och hållbarhet.....	27
2.8.1 Sätta stopp för framtvingade steriliseringar och kastrering.....	27
2.8.2 Jämlik tillgång till hälso- och sjukvård.....	28
2.8.3 Barns rätt till fysisk integritet	29
2.9 Jämställdhet och icke-diskriminering	29
2.9.1 Bekämpa diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet.....	29
2.9.2 Jämställdhet, balans mellan privat- och arbetsliv och delat ansvar.....	30
2.10 Europarådets kampanjer	30
2.10.1 Kampanj för att stoppa sexuellt våld mot barn	30
2.11 Priser och utmärkelser	31
2.11.1 Europapriset.....	31
2.11.2 Pris för mänskliga rättigheter.....	31
<i>Bilagor</i>	
Den svenska delegationen 2013	32
Förteckning över församlingens beslut 2013.....	36
Europarådets parlamentariska församlings gästtalare 2013.....	40

1 Europarådet och dess institutioner

Europarådet har sedan det bildades för 64 år sedan varit en huvudaktör när det gäller att skapa en gemensam europeisk värdegrund baserad på krav på mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Europarådets uppdrag är att åstadkomma ett nära och etablerat samarbete mellan medlemmarna, bl.a. genom att upprätta internationella konventioner och rekommendationer. Genom sina 211 konventioner är Europarådet en viktig normgivande institution inom europeisk politik.

Sverige var en av grundarna när Europarådets stadgar undertecknades av tio västeuropeiska stater i London den 5 maj 1949. Efter Berlinmurens fall har Europarådets medlemskrets mer än fördubblats. Vid årsskiftet 2013/14 hade Europarådet 47 medlemsländer. Samtliga europeiska länder utom Vitryssland och Kosovo ingår i rådet. Stöd för och uppföljning av samhällsutvecklingen i Öst- och Centraleuropa är och har varit en viktig del av arbetet i den parlamentariska församlingen. Medlemskap i Europarådet bidrar till att stärka de rättsstatliga institutionerna och främjar säkerställandet av de mänskliga fri- och rättigheterna i medlemsländerna.

Europarådets parlamentariska församling anser att EU:s utvidgning och fördjupade integration är en fråga som direkt påverkar Europarådets framtid och dess roll i det europeiska samarbetet. En majoritet av länderna inom Europarådet utgörs i dag av EU-medlemmar. Man eftersträvar kompletterande roller; under senare år har samarbetet intensifierats och det finns nu konkreta samarbetsprojekt inom området för mänskliga rättigheter.

Europarådet arbetar på tre politiska nivåer med ett beslutande och verkställande organ (ministerkommittén), ett rådgivande och pådrivande organ (den parlamentariska församlingen) och ett organ för samarbete på lokal och regional nivå – (Europarådets kongress för lokala och regionala organ, den s.k. kommunalkongressen).

1.1 Den parlamentariska församlingens roll och uppgifter

1.1.1 Sammansättning

Den parlamentariska församlingen var den första i sitt slag i Europa. Ledamöterna utses av medlemsländernas parlament och ska vara medlemmar av dessa. Antalet representanter i de nationella delegationerna fastställs i förhållande till landets invånarantal. Enligt församlingens stadga bör det underrepresenterade könet i varje delegation företrädas i minst samma utsträckning som i det nationella parlamentet. Minst en person i delegationen ska tillhöra det underrepresenterade könet. Antalet medlemmar i församlingen är 318 med lika många suppleanter. Dessutom deltar parlamentariker från Israel, Kanada

och Mexiko som observatörer i församlingens arbete. Vidare ingår sedan 2011 Marocko och Palestinas nationella råd som ”partner för demokrati”.

Genom denna breddning av medlemskretsen har Europarådet fått en mer heterogen sammansättning, vilket ställer speciella krav när det gäller att upprätthålla värderingar och principer. Den parlamentariska församlingen anser att det är viktigt att säkerställa att Europarådets grundläggande värderingar – och därigenom dess trovärdighet – inte försvagas. Det räcker inte med att ett land ingår en principiell överenskommelse att respektera de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer. Landet måste i praktisk tillämpning visa att lagstiftningen följs och att man lever upp till vad ett medlemskap innebär.

Ackrediteringen av ledamöter till församlingen kan användas som ett instrument för att förmå medlemsländerna att fullfölja sina åtaganden. Enligt stadgan ska församlingen vid öppnandet av den årliga sessionen kontrollera och ratificera medlemmarnas och suppleanternas ackreditering. Bristande jämställdhet i delegationernas sammansättning kan leda till beslut att upphäva rösträtten för nyutnämnda delegationer. Detta skedde för Islands del vid juni-sessionen då landet inte hade någon kvinnlig representant och Islands rätt att rösta under sessionen drogs in. I den debatt som följde på detta beslut talade Kerstin Lundgren (C) för sin partigrupp ALDE och betonade att det var viktigt att församlingen följde reglementet och framhöll betydelsen av en jämställd genusfördelning i delegationerna.

Vid oktobersessionen var dock genusfördelningen i den isländska delegationen korrekt och landet återfick sin rösträtt.

1.1.2 Utvecklingstendenser inom församlingen

Under 2012 kunde den svenska delegationen konstatera en viss förändring i debatten i församlingen vad gällde att värna grundprinciperna demokrati, rättsstaten och mänskliga rättigheter. Tendensen att snarare se till nationella intressen och försvara det egna landet än att vara självkritisk och ifrågasätta olika händelser och skeenden har under året blivit än mer tydlig. Vissa länder visar, trots att de fullvärdiga medlemmar, mycket tydligt i både ord och handling att de inte delar de grundläggande värderingar som Europarådet står för. Detta har skadat organisationens trovärdighet som främsta företrädare och försvarare av de mänskliga rättigheterna.

Ryssland är en mycket viktig spelare med ett stort inflytande på vissa stater, vilket med stor tydlighet visade sig i vissa omröstningar 2012. Den utvecklingen har fortsatt under 2013, både vid omröstningar i granskningskommittén, i plenum och i den diskussion som pågår inom samma kommitté om att reformera verksamheten.

Ett exempel på hur vissa parlamentariker på olika sätt påverkas att rätta in sig i ledet är omröstningen i juni huruvida en regelrätt granskning av Ungern skulle inledas, vilket de två förgranskningsrapportörerna och en stor del av kommittén rekommenderade, men som röstades ner i plenum. Rekommendationen i Mats Johanssons (M) rapport Mediefrihet i Europa där stark kritik riktades mot flera medlemsländer, och där den av kulturkommittén föreslagna

rekommendationen röstades ner i plenum, är ytterligare ett exempel. Det är ett allvarligt steg bakåt för Europarådet att länder som Ryssland, Ungern, Ukraina, Azerbajdzjan m.fl. fortsätter att åsidosätta de åtaganden som ett medlemskap innebär och på olika sätt försvarar och bortförklarar allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter. Storbritanniens agerande är också i negativ riktning med ifrågasättanden och kritik av Europarådets verksamhet. Det har utvecklats två block inom församlingen där de mellaneuropeiska länderna utgör ett och länderna i Central- och Östeuropa det andra. När det är lämpligt avviker man från sin partigrupps rekommendationer och stöder motsatta uppfattningar.

Att ministerkommittén på grund av formella regler, t.ex. majoritetsbeslut och praxis, inte förmår ge adekvata svar på frågor från medlemmar i delegationen om t.ex. mänskliga rättigheter i Ryssland och Azerbajdzjan, är en mycket oroande utveckling. Den diskussion som förs i granskningskommittén om nya regler för resolution respektive rekommendation när granskningsrapporterna läggs fram är ytterligare tecken på en negativ utveckling. Denna diskussion har intensifierats under året och förslag till reformering av arbetet har tagit en mer konkret form (jfr 2.3).

1.1.3 Samspel mellan ministerkommittén och den parlamentariska församlingen

Europarådets beslutsfattande organ är ministerkommittén, som består av medlemsländernas utrikesministrar. Ministerkommittén sammanträder normalt en gång om året i denna sammansättning. Däremellan representeras länderna i det löpande arbetet av ambassadörerna i Strasbourg. Ministerkommittén och den parlamentariska församlingen har ett nära samarbete för att nå de gemensamma målen. Ordföranden i ministerkommittén, tillika utrikesministern i ordförandelandet, presenterar vid varje församlingssession en översikt över verksamheten i ministerkommittén och svarar på parlamentariskernas frågor.

Församlingens ambition är att stärka den parlamentariska dimensionen inom Europarådet. För att främja öppenhet, demokratisk legitimitet och ansvarsutkrävande i Europarådet måste församlingens inflytande i beslutsprocessen bli större. De rekommendationer som församlingen antar riktas till medlemsstaternas regeringar, och ministerkommittén avger sitt svar inom sex månader.

Ordförandeskapet i ministerkommittén roterar halvårsvis från maj till november. I maj 2013 lämnade Andorra över till Armenien och i november tog Österrike över.

Parlamentarikerna har möjlighet att ställa frågor till ministerkommittén och dessa bevaras antingen skriftligt eller muntligt av kommitténs ordförande vid den efterkommande sessionen.

Eftersom Björn von Sydow (S) inte ansåg att han hade fått ett tillräckligt upplysande svar från sin fråga från 2012 om vad som hänt en manlig människorättsförsvarare i Norra Kaukasus, upprepade han sin fråga i juni 2013. I

ministerkommitténs svar samma månad meddelades att man hade fått information från Ryssland om att en undersökning om försvinnandet hade inletts men att man i detta skede inte kunde ge ytterligare information.

Carina Hägg (S) lämnade i januari in en skriftlig fråga till ministerkommittén om huruvida det faktum att två katolska sjukhus i Köln hade vägrat att göra en gynekologisk undersökning av en kvinna som misstänkte att hon hade utsatts för våldtäkt var förenligt med den tyska lagstiftningen om skydd av offer för sexuella övergrepp och våldtäktsoffer. Ministerkommittén svarade att just denna händelse berodde på otydlighet i de berörda sjukhusens reglemente, vilket nu hade åtgärdats för förhindra liknande händelser i framtiden.

1.1.4 De politiska grupperna

Församlingen representerar nästan hela den partipolitiska skalan i medlemsländerna, något som bidrar till dess auktoritet. Fem partigrupperingar är verk samma inom Europarådets parlamentariska församling: den socialistiska gruppen (SOC), det europeiska folkpartiet (EPP/CD), alliansen för Europas liberaler och demokrater (ALDE), den europeiska demokratiska gruppen (EDG) samt den förenade europeiska vänstern (UEL). Endast ett trettiotal parlamentariker står utanför dessa partigrupperingar.

1.1.5 Församlingens externa relationer

Europarådets externa relationer består av samverkan med Europeiska unionen (EU), internationella organisationer och utomeuropeiska länder.

Formellt har församlingen samarbetsavtal eller samverkansarrangemang med en lång rad organisationer: EU, Organisationen för ekonomisk utveckling (OECD), Panafrikanska parlamentet, Europaparlamentet (EP), organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Oberoende staters samvälde (OSS), Interparlamentariska unionen (IPU), Nordiska rådet och det latinamerikanska parlamentet. Församlingens politiska underutskott för externa relationer deltar årligen i FN:s generalförsamling.

Utomeuropeiska länder har möjlighet att genom observatörsstatus delta i Europarådets verksamhet. Det finns ett antal observatörsländer i både ministerkommittén och församlingen, dock inte identiska (se förteckningen nedan). Genom att ansöka om observatörsstatus anses att landet har gjort ett politiskt åtagande att respektera och främja de universella principerna om demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatlighet. Församlingen följer upp situationen för mänskliga rättigheter i observatörsländerna som dock inte är formellt bundna att följa Europarådets normer och konventioner. För att utveckla relationerna till fler länder i grannområdena införde församlingen 2010 en ny status, "partner för demokrati". Med den statusen får landets delegation delta i församlingens sessioner och möten men inte i omröstningar. Marockos parlament och Palestinas nationella råd erhöll denna status under 2011. Kirgizistan lämnade i oktober samma år in en ansökan om partnerskap, vilken är

under beredning. Jordanien har meddelat sitt intresse för denna status men har inte kommit med någon formell ansökan.

1.2 Europakonventionen och Europadomstolen

Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (CETS 5) undertecknades 1950. Efterlevnaden av konventionen övervakas av Europadomstolen sedan 1959. Europadomstolen har sitt säte i Strasbourg och består av 47 domare, en från varje land som har tillträtt Europakonventionen. Medlemsländernas regeringar nominerar tre kandidater till domare, men valet sker i den parlamentariska församlingen. Församlingens riktlinjer vid val av nya domare till Europadomstolen anger att nomineringsförfarandet i medlemsstaterna bör vara öppet och att både män och kvinnor ska finnas representerade bland de tre kandidaterna. Kandidaterna ska ha gedigen erfarenhet inom området för mänskliga rättigheter. Helena Jäderblom är svensk domare vid domstolen sedan 2012.

1.2.1 EU och Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna

Efter ett längre uppehåll har under året förhandlingarna mellan EU och Europarådet om EU:s anslutning till Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna (MR-konventionen) återupptagits. Man har nått en överenskommelse om de tekniska detaljerna för anslutningen. Frågan är nu tillbaka i EU där medlemsländerna har skilda åsikter om anslutning och särskilt EU-kommissionens roll.

1.2.2 Avskaffande av dödsstraff

Rätten till liv är en mänsklig rättighet, och respekten för liv tillhör Europarådets grundläggande värderingar. Därför ställer Europarådet kategoriska krav på att dödsstraffet ska avskaffas, inte bara i Europa utan i hela världen, och har varit drivande för att det har avskaffats i Europa. Ryssland är det enda medlemsland som inte har ratificerat tilläggsprotokoll nr 6 till MR-konventionen som förbjuder dödsstraff, men någon avrättning har inte genomförts i landet sedan 1996. Det är endast i Vitryssland, som inte är medlem av Europarådet, som dödsstraff fortfarande verkställs. Genom tilläggsprotokoll nr 13 till MR-konventionen har dödsstraffet förbjudits även för brott som har begåtts i krigstid och när det råder fara för krig. Ryssland och Azerbajdzjan har inte skrivit under det, Polen och Armenien har skrivit under men inte ratificerat det.

Förekomsten av dödsstraff i några observatörländer är föremål för bevakning av församlingen som konsekvent kritiserar USA och Japan – två länder som har observatörsstatus i Europarådet och där dödsstraff tillämpas.

Europadagen mot dödsstraff infaller den 10 oktober varje år.

1.2.3 Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter

I mandatet för kommissarien för mänskliga rättigheter (MR-kommissarien) ingår att främja utbildning och öka medvetenheten i Europarådets medlemsländer om mänskliga rättigheter, identifiera eventuella brister i lagar och regler samt främja respekten för de mänskliga rättigheterna så som de fastställts i Europarådets olika instrument. MR-kommissarien har ett starkt stöd i församlingen och institutionen har sedan den inrättades 1999 åtnjutit stor respekt och uppskattning. MR-kommissarien arbetar oberoende, och denna oberoende ställning anses vara en styrka och en förutsättning för att kunna genomföra uppdraget. Samarbete med institutioner utanför Europarådet är en viktig del i arbetet, särskilt vad gäller EU, UNHCR, FN:s flyktingkommissarie och OSSE. Den nuvarande kommissarien Nils Muižnieks tillträdde sin post 2012.

1.4 Kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling

Den europeiska konventionen till förhindrande av tortyr och omänsklig och förnedrande behandling eller bestraffning trädde i kraft den 1 februari 1989. Konventionen bygger på artikel 3 i Europakonventionen till skydd för mänskliga rättigheter och har ratificerats av samtliga medlemsstater.

Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling (CPT) inrättades 1990 för att undersöka behandlingen av frihetsberövade. Kommitténs uppgift är att besöka fängelser, häkten, slutna psykiatriska anstalter och övriga inrättningar i medlemsländerna för att undersöka hur de frihetsberövade behandlas. Kommittén består av en representant för varje medlemsland. Medlemmarna är oberoende experter. Församlingens nationella delegationer nominerar kandidater till CPT, men valet sker i ministerkommittén.

Sveriges representant i CPT under 2013 har varit psykiatern Stefan Krakowski vars mandat gick ut i december 2013. En process för att välja en ny svensk representant till kommittén inleddes av delegationen i december 2012. Sex ansökningar inkom, en av dessa drogs sedermera tillbaka och de kvarstående fem sökandena intervjuades. I enlighet med valreglerna nominerade delegationen tre personer, utan inbördes ordning, vilket meddelades Strasbourg. Den ansvariga kommittén inom församlingen förordade Stefan Krakowski och ministerkommittén följde detta. Stefan Krakowski meddelade dock relativt snart efter detta att han ville avsäga sig uppdraget. En ny rekryteringsprocess inleddes därför i Stockholm i oktober. Tre ansökningar kom in. Alla kandidaterna intervjuades och man fann att alla sökanden väl svarade upp mot de kriterier som krävs för att vara ledamot i CPT. Delegationens beslut meddelades Strasbourg inom utsatt tid. Valet av svensk representant kommer att ske i början av 2014.

1.5 Venedigkommissionen

Venedigkommissionen är ett oberoende expertorgan inom Europarådet som har funnits sedan Berlinmurens fall 1990. Arbetet är inriktat på konstitutionella och andra rättsliga frågor av särskild betydelse för demokratiutvecklingen i ett land. Venedigkommissionen bistår medlemsländer och även andra stater genom att bl.a. ta fram demokratiska författningar och erbjuda rådgivning i frågor om t.ex. val, mänskliga rättigheter och oberoende domstolar. Församlingen har ett nära samarbete med kommissionen, och representanter bjuds ofta in till kommittémöten med s.k. hearings med länder som inte är medlemmar men som aspirerar på ett närmare samarbete med församlingen. Marietta de Pourbaix-Lundin (M) är ordinarie medlem i en underkommitté till Venedigkommissionen.

2 Den parlamentariska församlingens verksamhet 2013

Europarådets parlamentariska församling möttes under året i fyra delsessioner. Samtliga hölls i Strasbourg och ägde rum i januari, april, juni respektive oktober. Det ständiga utskottet som beslutar på församlingens vägnar mellan delsessionerna sammanträdde i mars i Paris, i maj i Jerevan och i november i Wien.

Under de fyra delsessionerna debatterades utskottens rapporter, lämnades rekommendationer till ministerkommittén, antogs resolutioner och presenterades deklamationer samt gjordes uttalanden i och debatterades aktuella politiska frågor. De rapporter som lades fram för församlingen och det ständiga utskottet hade förberetts av de åtta fackutskotten eller deras underutskott.

Församlingens byrå, de politiska gruppledarnas samordningsgrupp och delegationsordförandena har viktig roll när det gäller att dra upp riktlinjer för församlingens verksamhet. Europarådet ska enligt artikel 1 i sin stadga – utöver att värna de mänskliga rättigheterna – behandla frågor bl.a. på de ekonomiska, sociala, kulturella, vetenskapliga, juridiska och administrativa områdena. Det ingår i Europarådets och därmed församlingens roll att fokusera på de mest utsatta samhällsgruppernas villkor och rättigheter. Bland dessa grupper märks äldre, sjuka, personer med funktionsnedsättning, barn, kvinnor, minoriteter, flyktingar, tvångsflyttade och katastrofoffer.

Församlingens president väljs av församlingen för en mandatperiod på ett år med möjlighet till omval en gång för ytterligare ett år. Församlingens president, den franske parlamentarikern Jean-Claude Mignon (EPP), omvaldes för ett år vid januarsessionen 2013. Under hösten har konsultationer ägt rum avseende nästa president och Anne Brasseur (ALDE) från Luxemburg har anmälats sin kandidatur. Enligt en uppgörelse mellan partigrupperna ska presidentposten växla mellan de politiska grupperna och ALDE står nu på tur. Valet hålls i januari 2014. Församlingen väljer också 20 vicepresidenter på roterande basis. Marietta de Pourbaix-Lundin (M) har under året innehaft en av dessa poster.

Församlingens generalsekreterare väljs av församlingen på förslag av ministerkommittén för en mandatperiod på fem år. Nuvarande generalsekreterare Wojciech Sawicki tillträdde sin tjänst den 1 februari 2011. På samma sätt väljs Europarådets biträdande generalsekreterare, och i juni 2012 valdes Gabriella Battaini-Dracconi, Italien, till den posten. Hennes mandat sträcker sig till juni 2015.

2.1 Församlingens budget

Det är ministerkommittén som beslutar i frågor om Europarådets samlade budget och sålunda också om församlingens resurser. Budgetfrågorna bereds i regelutskottet och församlingen har rätt att yttra sig. Församlingens budget för 2013 omfattade 16 439 700 euro.

2.2 Den svenska delegationen

Delegationens sammansättning och uppdrag återfinns i bilaga 1.

De svenska ledamöterna deltar mycket aktivt i församlingens olika verksamheter. Under året har flera resolutionsförslag och skriftliga deklamationer lagts fram av medlemmarna och frågor har ställts till ministerkommittén. Deltagandet vid sessioner och utskottsmöten samt vid voteringar fortsätter att vara högt. Det svenska deltagandet vid omröstningarna under 2013 hamnade på första plats enligt statistik från sekretariatet.

I bilaga II återfinns en lista över samtliga rekommendationer och resolutioner som antagits under året. I denna årsredovisning kommenteras endast de förslag till texter eller andra sammanhang där svenska medlemmar på olika sätt varit aktiva.

2.2.1 Initiativ från delegationsmedlemmar

Marietta de Pourbaix-Lundin (M) och Björn von Sydow (S) uppvaktade tillsammans med Vitrysslands rapportör Andreas Herkel, Estland, generalsekretäre Jagland angående Europarådets officiella kontakter med Vitryssland.

På initiativ av Tina Acketoft (FP) har ett förslag lämnats in där församlingen uppmanas anta en rekommendation där ministerkommittén får i uppdrag att anta en strategi för att förebygga rasism och intolerans i Europa. Förslaget har antagits och rapporten En strategi för att förhindra rasism och intolerans i Europa har under året utarbetats med Jonas Gunnarsson (S) som rapportör.

Mats Johansson (M) lämnade in ett resolutionsförslag innan han avgick ur den svenska Europarådsdelegationen. Förslaget innebär en uppföljning av hans egen rapport om situationen för mediefrihet i Europa och uppmanar församlingen att behandla frågan om mediefrihet.

Jonas Gunnarsson (S) var förste signatär till en skriftlig deklamation som kritiserar en dom i Turkiet där en man dömdes till mord i samband med ett besök på en gayklubb men fick sänkt straffsats på grund av "otillbörlig provokation".

Jonas Gunnarsson (S) var också förste signatär på en skriftlig deklamation som uppmanar litauiska myndigheter att verkställa en dom från Europadomstolen från 2007 i ett könsbytesärende.

2.2.2 Fri debatt

Nyheten från 2012 med fri debatt, som ger ledamöterna möjlighet att tala i plenum om frågor som inte står på dagordningen, har visat sig väl fungerande och mycket uppskattad.

I den fria debatten under aprilsessionen talade Tina Acketoft (FP) för ALDE-gruppen om problemet när rätten till religionsfrihet måste vägas mot den medborgerliga rätten till hälsovård. Acketoft hänvisade till fall i Europa där våldtäktsoffer vägrats abort och där religiösa skäl vägt tyngre än patientens lagliga rätt till abort. En patients lagliga rätt till hälsovård ska aldrig förhindras av samvetsfrihet för vårdpersonal, enligt Acketoft.

Carina Hägg (S) talade över samma tema och hänvisade till att våldtäktsoffer ibland nekas vård då situationen kan leda till att en abort måste genomföras. Hägg menade att det var hög tid för församlingen att undersöka denna fråga och se över vilket skydd medborgarna har.

Mikael Oscarsson (KD) talade vid oktobersessionen om situationen för kristna minoriteter i bl.a. Egypten, Iran, Syrien och Palestina. Han hänvisade till de attentat som inträffat och som kunde ses som ett hot mot religionsfriheten och i längden även för demokratin.

Carina Hägg (S) som skulle göra ett inlägg för sin partigrupp SOC fick på grund av tidsbrist inte tala i plenum men lämnade in ett skriftligt anförande som behandlade problemet med att unga personer i Europa rekryteras till olika terroristnätverk.

2.2.3 Delegationens möten

Delegationen har under 2013 haft fem delegationsmöten och därutöver ett möte i riksdagen med den svenska delegationen till Europarådets kongress för lokala och regionala organ. I samband med sessionerna har delegationen haft gemensamma frukostmöten samt fått rapporter om ministerkommitténs arbete av ambassadör Carl-Henrik Ehrenkrona.

Under året har två parlamentariker från skilda medlemsländer i Europarådet besökt Sverige för att i utarbetandet av en rapport om föräldraledighet respektive jämställdhetsfrågor inhämta kunskap om hur dessa frågor hanteras i Sverige. Under dessa besök har medlemmar i delegationen träffat och informerat gästerna.

2.2.4 Fördjupningsområden

Delegationen brukar välja ut några Europarådsrelaterade områden att fördjupa sig i och har i samband med sessionerna träffat tjänstemän som är aktiva inom dessa områden. I anledning av valet av en ny svensk representant i CPT inbjöds en tjänsteman att närmare informera om kriterierna, arbetet och urvalsprocessen.

2.2.5 Övriga initiativ

Ett planerat studiebesök i New York i början av december för att studera frågor om mänskliga rättigheter i FN-systemet fick ställas in men planeras att äga rum under 2014.

2.3 Granskning av åtaganden

Uppföljning och kontroll av att medlemsländernas åtaganden uppfylls har utgjort en väsentlig del av Europarådets verksamhet sedan antalet medlemsstater började öka på 1990-talet. Församlingens granskningsutskott har varit verksamt sedan april 1997 och har till uppgift att kontinuerligt granska att alla medlemsländer respekterar Europarådets grundläggande principer och uppfyller de åtaganden som gjorts i samband med att landet blivit medlem.

Granskningsutskottets ledamöter nomineras av de fem politiska grupperna och utses av byrån. Härutöver ingår ordförandena i de politiska och juridiska utskotten i kraft av sitt ämbete.

Granskningsutskottets möten är inte offentliga. Verksamheten i granskningsutskottet bygger dels på samarbete med de nationella delegationerna och dels på dialog med ministerkommittén. En framgångsrik granskning förutsätter samarbetsvilja från det granskade landets och dess myndigheters sida.

Redovisningen av och debatterna om granskningsrapporterna om Ryssland respektive Azerbajdzjan under 2012 samt förgranskningsrapporten om Ungern under 2013 har ytterligare förstärkt den kritik som finns i vissa medlemsländer mot hela granskningsförfarandet. Även nedröstningen av en resolution om uppföljningen om situationen för politiska fångar i Azerbajdzjan är ytterligare tecken på en negativ utveckling med två läger inom församlingen. Vissa länder, företrädesvis de som stått under granskning under många år, förordar att granskningsförfarandet helt upphör. Andra länder motsätter sig starkt detta då det skulle innebära att själva grundbulten med Europarådets idéer försvinner och dess trovärdighet därmed starkt försvagas. Ett förslag till reform av verksamheten som diskuterats är bl.a. att granskningen ska gälla alla länder, vara tematiska och att kriterierna för hur en granskning beslutas ska ses över. En arbetsgrupp ska tillsättas under början av 2014 med mandatet att se över verksamheten och komma med reformförslag.

Samtidigt görs också på regeringssidan en översyn av hur man bäst ska övervaka att konventioner följs och genomförs i medlemsstaterna och att Europadomstolens domar verkligen verkställs.

Ett fördjupat samarbete, en mer enhetlig och effektiv hantering av hela granskningsförfarandet inom Europarådets olika organ eftersträvas, och förslag från generalsekreteraren kommer att läggas fram under 2014.

Till junisessionen begärde församlingens president Jean-Claude Mignon de nationella delegationernas synpunkter på granskningskommitténs verksamhet. Den svenska delegationen utgick i sitt svar från den allvarliga attitydförändringen inom församlingen och gav ett antal förslag på hur kommitténs roll kan

förstärkas. Det möte med nationella delegationsledare där frågan diskuterades har inte lett till några åtgärder.

2.3.1 Utvecklingen av församlingens granskningsförfarande (juni 2012–september 2013)

Resolution 1953

Årsrapporten låg till grund för den årliga debatten under junisessionen om läget för demokratin i Europa och redogör för pågående granskningar av tio länder: Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien och Hercegovina, Georgien, Moldavien, Montenegro, Ryssland, Serbien och Ukraina.

I utskottets arbete ingår att göra besök på plats i de länder som är föremål för granskning och på så sätt få en detaljerad bild av utvecklingen. En granskning av ett land inleds med ett skriftligt yttrande från två rapportörer som utsetts av utskottet och ska representera olika politiska grupperingar. En granskningsrapport utfärdas och samarbetet får sin konkreta innebörd när landet i fråga inleder ett arbete med att genomföra och tillämpa rapportens rekommendationer. Att rekommendationerna verkligen genomförs följs upp i dialog mellan landet och kommittén, vilken påbörjas ett år efter att granskningen har avslutats. En sådan dialog pågår mellan utskottet och fyra medlemsländer: Bulgarien, Turkiet, Monaco och Makedonien. Utöver dessa hade elva länder, som inte omfattas av något övervakningsförfarande, bedömts i detalj: Norge, Polen, Portugal, Rumänien, San Marino, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Schweiz och Storbritannien.

I den antagna resolutionen uppmanar församlingen de länder som omfattas av ett granskningsförfarande, samt de länder som är under postgranskningsdialog, att uppfylla de skyldigheter och åtaganden som ännu inte uppfyllts och som landet åtagit sig att genomföra när man anslöt sig till Europarådet. Framsteg som gjorts i vissa länder välkomnas av församlingen. Vad gäller Europarådets 33 medlemsstater som inte står under någon särskild övervakning uttryckte församlingen oro över att ett antal av dessa länder inte har undertecknat och/eller ratificerat vissa av Europarådets tyngre konventioner.

Församlingen tog också upp en oroande utveckling i vissa länder i form av

- segregering av romer
- otillräckliga rättigheter för invandrare
- flyktingar och minoriteter
- förseningar i verkställandet av domar från Europeiska domstolen
- en icke tillfredsställande efterlevnad av rekommendationer om anti-korruption.

Församlingen uppmanade dessa länder att till fullo följa rekommendationerna från respektive övervakningsmekanism inom Europarådet.

Den föreslagna rekommendationen godtogs inte av församlingen. Den uppmanade till fördjupat samarbete och bättre synergi mellan församlingen och ministerkommittén inom granskningsområdet och ministerkommittén att systematiskt behandla samtliga granskningsrapporter.

Den svenska delegationen deltog och bevakade debatten både i och utanför kammaren med särskilt intresse. Marietta de Pourbaix-Lundin (M) talade i plenum och lyfte fram att hon, till skillnad från somliga medlemmar i församlingen, önskar ge ökat inflytande och ökad vikt åt församlingens granskningsförfarande. I anledning av viss kritik mot Sverige i rapporten påpekade de Pourbaix-Lundin att Sverige sedan den 1 juli 2013 ger papperslösa rätt till fri hälso- och sjukvård.

2.3.2 Begäran att inleda en granskning av Ungern

Resolution 1941

I januari 2011 beslutade församlingen att inleda en förgranskning av Ungern. Beslutet, som baserades på ett svenskt initiativ, var en reaktion mot den nya konstitutionen, konstitutionsdomstolens reducerade befogenheter och innehållet i ett antal nya lagar som införts av regeringen Orbán. Kerstin Lundgren (C) och en ledamot från Tjeckien utsågs till rapportörer och i april 2013 lade de fram sin rapport om situationen i Ungern.

I förslaget till resolution om att inleda en regelrätt granskning av Ungern beskrivs en mycket oroande utveckling i Ungern vad gäller den konstitutionella reformprocessen. Utvecklingen ger anledning till allvarliga farhågor vad gäller myndigheternas efterlevnad av de grundläggande principerna om demokrati och skydd av mänskliga rättigheter och respekt för rättsstatens principer. Författningsdomstolen har fått inskränkta befogenheter och myndigheterna använder lättvindigt den två tredjedels majoritet i parlamentet som krävs för att kringgå domstolens beslut.

Granskningsutskottets förslag till resolution remitterades till byråns möte i Jerevan i maj. Resultatet blev 13 röster emot och 7 för en granskning.

Vid sessionen i juni beslutade församlingen att inte inleda en regelrätt granskning av Ungern. Beslutet föregicks av långa diskussioner i samtliga partigrupper med två läger, ett för och ett emot en granskning, och utgången var en öppen fråga. Även om resultatet inte blev en regelrätt granskning fick rapportören Kerstin Lundgren (C) stöd på flera viktiga punkter. Ett ändringsförslag till resolutionen att på nära håll följa utvecklingen och granska hur förslagen i rapporten genomförs i Ungern, accepterades av församlingen. För dem som var positiva till en granskning var detta tillägg viktigt. Det skulle annars lätt kunna uppfattas som att man inte gjorde något ytterligare med rapporten och med det ge budskapet att allt stod rätt till i Ungern och att utvecklingen var i enlighet med Europarådets grundläggande kriterier.

Rapportören och många ledamöter såg det som naturligt att granskningen, om än inte en regelrätt sådan, skulle utföras i granskningskommittén, men efter flera diskussioner i byrån blev resultatet att föra ärendet till politiska kommittén där en rapportör har utsetts och en rapport har påbörjats.

Kerstin Lundgren (C) menade att trots att ingen regelrätt granskning skulle komma att genomföras hade det blivit en öppen debatt om läget i Ungern och även en öppen omröstning. Hon beklagade att församlingen bortsåg från den

allvarliga utvecklingen i Ungern som strider mot Europarådets tre grundpelare.

Marietta de Pourbaix-Lundin (M) sade i sitt inlägg att situationen var djupt allvarlig, att det sätt som Ungern underminerar checks-and-balances på var djupt oroande och att församlingen borde ha valt att genomföra en granskning. Björn von Sydow (S) sade i debatten att det krävs en opposition för att nå nationell konsensus. En granskning av Ungern skulle bidra till att stärka den demokratiska delen av den ungerska oppositionen.

På uppdrag av riksdagens talman utarbetades ett pm av delegationens sekretariat om Europarådets granskning av Ungerns lagstiftningsformer, vilket också delgavs de nordiska och baltiska länderna för kännedom.

2.3.3 Azerbajdzjans uppfyllande av sina förpliktelser och åtaganden

Resolution 1917

Europarådets parlamentariska församling anser att Azerbajdzjan har gjort vissa framsteg sedan inträdet i Europarådet men uppmuntrar samtidigt myndigheterna i Azerbajdzjan att intensifiera arbetet med lagar på områden som är avgörande för välfungerande demokratiska institutioner. Vissa lagar åberopas restriktivt eller tillämpas inte alls, vilket är mycket oroande vad gäller rättsstatsprincipen och respekten för mänskliga rättigheter. Domarkårens bristande oberoende är också ett allvarligt problem.

Sedan Azerbajdzjans anslutning till Europarådet har inte något parlaments- eller presidentval helt uppfyllt de demokratiska normerna.

Den pluralistiska demokratin fungerar inte heller tillfredsställande. Flera etablerade oppositionspartier är inte representerade i parlamentet, det styrande partiet har omfattande befogenheter och det förekommer inte någon dialog med oppositionspartierna utanför parlamentet.

Även situationen för de grundläggande friheterna är oroande. Kombinationen av en restriktiv tillämpning av yttrande-, mötes- och näringsfriheten, regelvidriga rättegångar och otillbörlig påverkan från den verkställande makten resulterar i ett systemiskt frihetsberövande av personer.

Slutligen, trots de framsteg som gjorts i antagandet av en rättslig ram som syftar till att bekämpa korruption och organiserad brottslighet ligger den största utmaningen i en effektiv tillämpning av denna lagstiftning.

Mot bakgrund av den aktuella situationen i landet beslutade församlingen att fortsätta granskningen av landets skyldigheter och åtaganden.

Marietta de Pourbaix-Lundin (M) berättade om egna erfarenheter från Azerbajdzjan, som inte enbart varit positiva, och beklagade att maktavarna i landet tycks sakna den politiska viljan att uppfylla de skyldigheter och åtaganden som ett medlemskap i Europarådet innebär.

2.3.4 Uppföljning av frågan om politiska fångar i Azerbajdzjan

Församlingen avvisade ett förslag till resolution om uppföljning av frågan om politiska fångar i Azerbajdzjan. Alla medlemmar i den svenska delegationen röstade för en uppföljning.

2.3.5 Postgranskningsdialog med Bulgarien

Rekommendation 2007, resolution 1915

Församlingen beslutade att fortsätta postgranskningsdialogen med de bulgariska myndigheterna beträffande reformen av rättsväsendet, mediefrihet och översynen av vallagen. Bulgarien har visserligen vidtagit ett antal viktiga åtgärder för att genomföra församlingens rekommendationer men vissa grundläggande principer, såsom rättsväsendets oberoende och yttrandefriheten, respekteras inte fullt ut. Inte heller har de åtgärder som vidtagits för att bekämpa korruption och organiserad brottslighet visat sig tillräckliga. Kerstin Lundgren (C), som i debatten talade å ALDE-gruppens vägnar, konstaterade att trots en viss positiv utveckling i Bulgarien kvarstår många problem, och församlingen måste vara tydlig med vad som krävs av landet.

2.3.6 Valövervakning

Valövervakning är ett komplement till granskningen av att medlemsländernas åtaganden som medlemmar i Europarådet fullgörs. Parlamentariska församlingen har under de senaste åren engagerat sig i ett stort antal valövervakningsinsatser framför allt i Central- och Östeuropa, oftast i samarbete med OSSE och Europaparlamentet. Valövervakning sker i olika delar av landet där parlamentarikerna på plats i vallokaler övervakar valtillfället, förseglingen av röstsedlarna och rösträkningen.

Under 2012 inrättades en särskild uppförandekod för valövervakningar som kompletterar redan befintliga bestämmelser för församlingens medlemmar i utövandet av olika uppdrag för församlingen. Vid valövervakningar ska särskilt eventuella intressekonflikter beaktas och vaksamhet råda vad gäller erbjudanden om gåvor eller extraordinär gästfrihet. Som en del av församlingens reformering inrättades förra året en rådgivande grupp för valobservationer. Gruppens medlemmar utses av de politiska grupperna.

Parlamentariker som valövervakare bedöms vara av stor politisk betydelse. Den svenska delegationens medlemmar har för den parlamentariska församlingen deltagit i följande valövervakningar under 2013.

- Armenien, presidentval den 18 februari (Marietta de Pourbaix-Lundin, M, och Lennart Axelsson, S, deltog)
- Monaco, parlamentsval den 10 februari (Jonas Gunnarsson, S, deltog)
- Bulgarien, parlamentsval den 12 maj (Marietta de Pourbaix-Lundin, M, och Lennart Axelsson, S, deltog)
- Azerbajdzjan presidentval den 9 oktober (Marietta de Pourbaix-Lundin, M, och Lennart Axelsson, S, deltog)

Vid junisessionen talade Marietta de Pourbaix-Lundin (M) om sina erfarenheter från övervakningen av det förval till det bulgariska parlamentet som hon deltagit i. Hennes intryck var att det rådde stor misstänksamhet från både politiker och medborgare och även inhemska valadministratörer mot valövervakarna från Europarådet och OSSE.

Under debatten om rapporten från valobservationen i Armenien sade Marietta de Pourbaix-Lundin (M), som även där deltagit i valövervakningen, att rapporten var alltför positiv, att den borde vara skarpare för att återge vad som faktiskt skedde och för att få Armenien att arrangera kommande val på ett bättre sätt.

Rapporten från valövervakningen i Azerbajdzjan diskuterades vid byråns möte i Wien i november. Marietta de Pourbaix-Lundin (M) kunde inte ställa sig bakom denna eftersom hon ansåg att den inte speglade verkligheten. Diskussionen inom byrån ledde till att man genomförde en votering, vilket är en synnerligen ovanlig åtgärd i detta forum. Rapporten godtog med enbart en rösts övervikt.

2.4 Politiska frågor och demokratifrågor

Då ordföranden i utskottet för politiska frågor och demokrati inte omvaldes vid vårens parlamentsval i Italien utsågs Björn von Sydow (S) av sin partigrupp att vara ordförande under perioden juni till januari.

I ljuset av kommitténs arbete med situationen i Mellanöstern, förhållandena i Syrien och uppföljningen av utvecklingen i södra Medelhavsregionen arrangerades i Lissabon i november, på förslag av ordföranden, en regional konferens: De politiska förändringarna i södra Medelhavsregionen och i Mellanöstern; de förtroendevalda institutionernas roll. Representanter från parlamenten eller de konstituerande församlingarna från följande länder deltog: Algeriet, Egypten, Jordanien, Libanon, Marocko, Palestina och Tunisien. Libyen var inbjudet men inte representerat.

I debatten om svårigheterna med övergången till demokratiskt styre och vad de internationella samarbetspartnerna kan erbjuda deltog samtliga länder tillsammans med församlingens parlamentariker, som med stor entusiasm välkomnade den pågående övergångsprocessen och erbjöd stöd. Kommittén uppmanade vidare länderna att fortsätta dialogen även utanför församlingens ram.

Vad gällde situationen i Syrien och diskussionen om uppföljningsåtgärder beslutades att ordföranden på kommitténs vägnar skulle göra ett offentligt uttalande.

2.4.1 Situationen i Kosovo och Europarådets roll

Rekommendation 2006, resolution 1912

I sin inledning pekade rapportör Björn von Sydow (S) på den bistra verklighet som råder i Kosovo där befolkningen är mycket fattig och dess säkerhet inte

kan garanteras. Vissa framsteg har dock gjorts på det rättsliga området och utvecklingen inom det politiska systemet och även valsystemet går åt rätt håll medan mediasituationen fortfarande är långt ifrån tillfredsställande. Liksom i sin förra rapport fokuserar von Sydow på folkets levnadsförhållanden och inte på Kosovos status. Alla människor i Europa ska åtnjuta samma juridiska och mänskliga rättigheter oavsett var de bor.

Rapporten välkomnades av församlingen och trots att frågan om Kosovo är mycket komplicerad godtogs både resolution och rekommendation med mycket god marginal.

I debatten var det flera länder som gärna såg att Kosovo blev medlem av Europarådet och uppmanade de länder som ännu inte gjort så att erkänna landet. Ett intensifierat samarbete i uppbyggnaden av rättsstaten Kosovo, som generalsekreterare Jagland förordade, välkomnades. Kampen mot korruption och organiserad brottslighet var en förutsättning för framsteg, och den pågående dialogen mellan Pristina och Belgrad var mycket betydelsefull för framtiden. Europarådet uppmanas förstärka sina åtgärder i Kosovo med främjandet av demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Man föreslår också att församlingen intensifierar dialogen med Kosovos parlament och uppmanar församlingens presidium att definiera villkoren för ett sådant samarbete.

Under året har ett närmare samarbete mellan Europarådet och Kosovo inletts vad gäller anslutningen till vissa konventioner, och förutsättningarna för ett närmare samarbete mellan sekretariatet och berörda institutioner i Kosovo har också förenklats. Parlamentariker från Kosovo inbjuds till möten med politiska utskottet när frågor om Kosovo debatteras. Kosovo har vidare inrättat ett kontor i Strasbourg.

2.4.2 Situationen i Syrien

Rekommendation 2026

Under oktobersessionen hölls en brådskande debatt om situationen i Syrien. Rapportör var Björn von Sydow (S). Församlingen välkomnade den plan som nu finns att förinta de kemiska vapen som finns i Syrien, men höjer samtidigt ett varningens finger för att åtgärden väcker hopp om fred men inte bidrar till att stridigheterna upphör. En enhällig församling betonade att alla som begått brott mot mänskligheten i Syrien ska ställas inför rätta och om situationen så kräver även inför den internationella brottmålsdomstolen i Haag. Församlingen stöder också insatser att institutionalisera vapenstilleståndet och planerna på en fredskonferens i Genève. Europarådets medlemsstater uppmanas att stödja en framväxande demokratisk, inkluderande och stabil syrisk stat som respekterar de mänskliga rättigheterna.

Rekommendationen antogs av en enhällig församling.

Kerstin Lundgren (C) deltog i debatten som företrädare för ALDE och fördömde användandet av kemiska vapen och sade att det är av största vikt att

också krigsbrott och brott mot mänskliga rättigheter fördöms på samma sätt. Hon betonade vikten av en politisk lösning på konflikten.

2.4.3 Situationen i Mellanöstern

Resolution 1940

I debatten om Mellanöstern och konflikten Israel–Palestina uttryckte församlingen sitt stöd för en tvåstatslösning. Parallellt med statusfrågan anser församlingen att det är viktigt att betona att alla medborgare – araber, judar, israeler och palestinska medborgare – omfattas av de rättigheter och friheter som förknippas med Europarådets tre grundpelare: mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

I den resolution som antogs av församlingen uppmanades israeliska myndigheter att garantera samma individuella rättigheter för alla israeliska medborgare, inklusive den arabiska minoriteten, samt att upphöra med godtyckliga arresteringar och administrativa frihetsberövanden av palestinier. Församlingen uppmanade också Israel att inte bygga nya bosättningar och heller inte utöka redan befintliga samt att häva blockaden av Gaza.

Samtidigt uppmanade församlingen den palestinska myndigheten att med alla krafter få ett slut på konflikten mellan Fatah och Hamas, att president- och parlamentsval arrangeras och att man upphör med att använda våld mot israeliska medborgare.

Parlamentarikerna uttryckte också oro över de kränkningar mot mänskliga rättigheter som begåtts i Hamasstyrda Gazaremsan och avrättningar som genomförts efter regelvidriga rättegångar. Avslutningsvis uppmanade församlingen Hamas att erkänna staten Israels rätt att existera och att stödja den arabiska fredsplanen.

Församlingen kommer att fortsätta att främja en dialog mellan representanter från Knesset och Palestinas nationella råd.

Mikael Oscarsson (KD) och Kerstin Lundgren (C) var anmälda till debatten men fick inte tillfälle att tala på grund av tidsbrist.

2.4.4 Den senaste utvecklingen i Mali och Algeriet och hotet mot de mänskliga rättigheterna i Medelhavsområdet

Resolution 1919

Detta tema behandlades under en brådskande debatt.

Församlingen manade till ett ökat engagemang och solidaritet med europeiska och afrikanska stater, EU och USA till stöd för de maliska och franska markstyrkorna. Vidare ansåg församlingen att inrättandet av ett styre som bygger på terrorism, gisslantagande, narkotika- och vapenhandel i Sahel inte får bli verklighet. Malis konstitutionella ordning och territoriella integritet måste återställas.

Församlingen välkomnade beslutet att åklagaren vid Internationella brottmålsdomstolen formellt inleder en utredning om påstådda brott i Mali. För-

samlingen uttryckte också oro över de humanitära konsekvenserna av konflikten och uppmanar Europarådets medlemsländer och länder med observatörsstatus att stödja hjälpinsatserna från UNHCR.

2.4.5 OECD:s verksamhet 2012–2013

Resolution 1951

Församlingen finner att OECD bör fortsätta sitt arbete med att reformera beskattningsregler för multinationella företag så att dessa på ett adekvat sätt avspeglar produktion och handel i dagens globaliserade ekonomi. För att garantera en rättvis och lagenlig vinstbeskattning uppmanas OECD att utveckla ett regelverk med krav att ekonomiska transaktioner offentliggörs. Öppenhet i fråga om faktiska mottagare och automatiskt informationsutbyte för skatteändamål bör upprättas mellan alla länder. Församlingen betonade också att det inte är lämpligt att genomföra nedskärningar inom offentlig sektor för att uppnå finanspolitisk konsolidering.

Björn von Sydow (S) presenterade i egenskap av utskottsordförande utskottets ändringsförslag, vilka antogs av församlingen.

2.4.6 Skydd av mänskliga rättigheter i relation till religion och trosuppfattning, samt skyddandet av religiösa samfund från våld

Resolution 1928

Församlingen uppmanar medlemsstaterna att fullt ut respektera religiösa minoriteters grundläggande rättigheter. Bakgrunden är det ökande fysiska och psykiska våldet mot religiösa samfund runt om i världen.

Församlingen uppmanar också staterna att fördöma våldsdåd mot trossamfund eller enskilda religions- eller trosutövare. Alla former av diskriminering och intolerans på grund av religion och religiös övertygelse bör fördömas av medlemsstaterna.

Församlingen anser att det ska finnas möjlighet till religiös trosutövning i det offentliga rummet både i förhållande till hälso- och sjukvård, utbildning och offentlig förvaltning, förutsatt att andra människor inte diskrimineras eller nekas rätt till lagliga tjänster. Församlingen betonade också att yttrandefriheten inte ska begränsas av hänsyn till någon enskild grupp i ett demokratiskt samhälle.

I debatten talade Tina Acketoft (FP) för ALDE-gruppen. Hon menade bl.a. att rapporten till stor del behandlade ett tema som inte var den ursprungliga motionens syfte. Hon pekade vidare på att rapporten tycktes ge företräde åt tanke-, samvets- och religionsfrihet framför rättsstatens principer. Ulrika Karlsson (M) pläderade för ändringar i rapporten som gav företräde för rättsstatens principer och betonade att religion, tradition och kultur ofta används för att rättfärdiga kränkningar av mänskliga rättigheter, exempelvis våld mot kvinnor och förnekelse av kvinnors rätt till sina kroppar.

2.4.7 Brådskande debatt: Allmänna protester och utmaningar för mötes- och yttrandefriheten

Resolution 1947

En brådskande debatt hölls under junisessionen bl.a. mot bakgrund av upploppen i Turkiet. Församlingen diskuterade den senaste händelseutvecklingen i länder där övervåld använts för att skingra demonstranter, och upprepade att myndigheterna måste försäkra att polisingripanden, när de är nödvändiga, genomförs i proportion till situationen. Mötesfrihet ska garanteras i enlighet med konventionen om mänskliga rättigheter. Med hänvisning till protesterna i Turkiet beklagade församlingen de dödsfall som inträffat och de tusentals personer som skadats under upploppen. Vidare gjordes en hänvisning till händelserna i Stockholms förorter och till demonstrationerna i Paris i anledning av den under våren antagna lagen att tillåta giftermål mellan personer av samma kön.

Björn von Sydow (S) talade i egenskap av ordförande i politiska utskottet och redogjorde för hur man arbetat med texten.

Kerstin Lundgren (C) deltog i diskussionen om ändringsförslagen.

2.5 Juridiska frågor och mänskliga rättigheter

2.5.1 MR-kommissariens årliga rapport

I sin första årliga rapport, som presenterades i april, uttrycker Muižnieks stark oro över utvecklingen för mänskliga rättigheter i Europa. Han betonar särskilt oroande tendenser vad beträffar diskriminering, rasism, främlingsfientlighet och homofobi, behandling av migranter, begränsningar av yttrande- och mötesfriheten samt icke fungerande nationella rättssystem.

I den efterföljande debatten ställde Marietta de Pourbaix-Lundin (M), som talade för EPP, frågor till Muižnieks om händelseutvecklingen i Georgien sedan valet 2012. Hon ställde även frågor om hur han såg på den nya ryska lag som tvingar internationella aktörer att registrera sig, vilket bl.a. har bidragit till att mänskliga rättighetsförvarare har trakasserats.

Muižnieks svarade att han noga följer utvecklingen i landet och ska göra en uppföljningsresa till Georgien under 2014 för att utvärdera det arbete som initierats av hans företrädare Thomas Hammarberg. Angående Ryssland var kommissionären djupt oroad över hur den nya lagen har använts och som en följd diskuterar han nu detta med ryska myndigheter.

Tina Acketoft, representant för ALDE-gruppen, frågade vad kommissionären gör för att stärka och synliggöra mänskliga rättighetsförvarares arbete. Muižnieks meddelade att han har ett nära samarbete med mänskliga rättighetsförvarare och att han värderar deras arbete mycket högt. Han träffar regelbundet rättighetsförvarare och håller sig uppdaterad om deras arbete och levnadsvillkor.

2.5.2 Ökad betydelse för ombudsmannainstitutionen i Europa

Resolution 1959

Ombudsmannainstitutionen har en avgörande betydelse för demokratisk konsolidering, rättsstatens principer och mänskliga rättigheter. Det gemensamma målet är att ombudsmannen som institution ska granska missförhållanden inom samhällsstyrningen samt skydda individens rättigheter. Vissa europeiska länder har valt att låta ombudsmannen vara en enskild generalist medan andra länder har ett flertal olika ombudsmän på regional politisk nivå eller inom olika fackområden.

De av Europarådets medlemsstater som ännu inte har upprättat någon ombudsmannainstitution uppmanas att göra det. Ombudsmannen bör vara opartisk och oberoende, utsedd av och ansvarig inför det nationella parlamentet och institutionen vara väl förankrad i konstitutionen. Ombudsmannen bör vidare ha befogenhet att utreda hela det politiska systemets verkställande organ och ha tillgång till relevant dokumentation för personer som hålls i förvar.

Jonas Gunnarsson (S) talade för SOC om hur viktigt ombudsmannainstitutionen är för förtroendevalda som en del av den parlamentariska kontrollmakten, men betonade att ombudsmannainstitutionen är mycket betydelsefull även för den enskilda medborgarens rättigheter.

2.6 Kultur, vetenskap, utbildning och medier

2.6.1 Situationen för mediefriheten i Europa

Resolution 1920

På basis av Mats Johanssons (M) rapport antogs en resolution där församlingen konstaterar att yttrande- och informationsfrihet utgör ett fundament för god förvaltning och en väl fungerande demokrati. Trots att många av de närvarande parlamentarikerna i sina inlägg vände sig emot beskrivningarna av mediesituationen i det egna landet konstaterades att situationen för mediernas frihet i Europa är allvarlig och präglas av mord och allvarliga fysiska attacker mot journalister, särskilt i Ryssland. Det stora antal journalister som sitter fängslade, häktade eller som har åtalats i Turkiet har en förlamande effekt på hur landets medier fungerar. Vitryssland fördömdes för de fortsatta och systematiska kränkningarna av mediefriheten.

Den föreslagna rekommendationen antogs inte då man inte uppnådde den två tredjedels majoritet som krävs för antagande av rekommendationer.

2.6.2 Ungdomars tillgång till grundläggande rättigheter

Rekommendation 2015

Församlingen efterfrågar ett särskilt rättsligt instrument som omfattar sociala, ekonomiska och politiska rättigheter för ungdomar och garanterar deras fulla

skydd. Det krävs en ramkonvention på europeisk nivå för att förbättra ungdomars ställning i fråga om grundläggande rättigheter. Parlamentarikerna uppmanade också till en förstärkt dialog mellan generationerna och mer hänsyn till ungdomsförslag.

Jonas Gunnarsson (S), som talade för SOC-gruppen i en gemensam debatt för denna rapport samt för rapporten Unga européer: en brådskande pedagogisk utmaning, lyfte bl.a. fram de delar i respektive rapport som berörde erkännandet av icke-formellt lärande och ungdomars deltagande i beslutsprocesser, där stora brister finns.

2.7 Migrations- och flyktingfrågor

2.7.1 Georgien och Ryssland: den humanitära situationen i konflikt- och krigsdrabbade områden

Rekommendation 2008, resolution 1916

Tina Acketoft (FP), som var rapportör, underströk i debatten som föregick antagandet av resolutionen och rekommendationen att det absolut viktigaste för att underlätta situationen för den civila befolkningen är att i högre grad tillåta korsande av den administrativa gränslinjen.

Församlingen konstaterade att det fortfarande finns stora långsiktiga humanitära utmaningar som inte kan lösas så länge politik är viktigare än människors liv. Förutsättningarna för återvändande internflyktingar är allmänt mycket dåliga. Det kommer därför fortsatt att vara en utmaning för de georgiska myndigheterna att skapa drägliga boendeförhållanden och försörjningsmöjligheter för internflyktingar. Församlingen menade att det dagliga livet för de som drabbats av konflikten gradvis kan förbättras genom små åtgärder, t.ex. att öppna gränserna längs hela den administrativa gränslinjen och skapa en dialog på alla nivåer i samhället som ett led i att ta itu med ingrodd misstro.

I debatten underströk Marietta de Pourbaix-Lundin (M) nödvändigheten av att lösa konflikten mellan Georgien och Ryssland men menade att de båda ländernas intresse för detta synes obefintligt.

Georgiens premiärminister höll ett anförande i plenum under aprilsessionen. Marietta de Pourbaix-Lundin (M) ställde en fråga om ett brev som skickats till flera representanter för EPP, där man talar om en tillbakagång i landets demokratiska utveckling.

2.7.2 Frontex: ansvar för mänskliga rättigheter

Resolution 1932, rekommendation 2016

Mikael Cederbratt (M) presenterade sin rapport om Frontex, EU:s myndighet för skydd av de yttre gränserna, som ledde till antagandet av en resolution och en rekommendation på samma tema.

I debatten framkom att även om Frontex har vidtagit åtgärder för att vara mer effektiv i sina skyldigheter vad gäller mänskliga rättigheter, kvarstår en oro för att dessa åtgärder inte är tillräckliga. Man anser att det fortfarande brister i tydlighet vad gäller skyldigheter och ansvar i samarbetet mellan EU:s medlemsstater och att man har en otillräcklig insyn i myndighetens verksamhet.

Församlingen välkomnade dock vissa förbättringar: en ny uppförandekod, utnämmandet av en tjänsteman med ansvar för grundläggande rättigheter samt skapandet av ett rådgivande forum. Parlamentarikerna preciserade också den standard som Frontex ska upprätthålla, speciellt vad gäller att hindra olaglig migration samt bemötandet av asylsökande och flyktingar vid gränserna, på havet eller vid återsändande.

Församlingen uppmanar också Frontex att vara mer öppen i sin verksamhet på gräsrotsnivå och utbilda sin personal i mänskliga rättigheter.

2.7.3 Saknade personer från Europas konflikter: den långa vägen till att finna humanitära svar

Resolution 1956

Som en av många konsekvenser av de väpnade konflikterna i Europa saknas idag 20 000 personer utan någon förklaring till vad som hänt dem. Förseningar i utredningsarbetet är ett stort hinder i förlikningsprocessen mellan f.d. stridande parter. Församlingen betonar att det viktigaste med regeringarnas utredningsarbeten bör vara att ge de saknade personernas familjer ett svar på vad som hänt deras familjemedlemmar. Familjerna har rätt till stöd och omvårdnad. Resolutionen understryker att det finns ett stort behov av att Europas regeringar påskyndar gravöppnings- och identifieringsarbetet eftersom en icke-lösning på problematiken med de saknade personerna på sikt annars riskerar att utgöra ett hot mot Europas säkerhet.

Tina Acketoft (FP) talade för ALDE-gruppen och påpekade att Genèvekonventionen är tydlig med vilka åtgärder som kan förväntas, men att den politiska viljan inte tycks vara lika stark. Hon efterfrågade därför en tydlig politisk vilja att bistå i arbetet med att finna svar på vad som hänt de försvunna personerna.

2.8 Sociala frågor, hälsa och hållbarhet

2.8.1 Sätta stopp för framtvungade steriliseringar och kastrering

Resolution 1945

Församlingen uppmanar alla medlemsländer att se över sin nationella lagstiftning och politik för att garantera att inte någon ska kunna tvingas till sterilisering eller kastrering. I den resolution som församlingen antog menar parlamentarikerna att ett mindre, men ändå signifikant antal, faller under definitionen framtvungade steriliseringar och kastreringar. Dessa utförs framför allt

på transsexuella personer, romska kvinnor och dömda sexualbrottslingar. Framtvingad sterilisering eller kastrering under 2000-talet kan inte på något sätt legitimeras och måste därför upphöra.

Församlingen betonade att medlemsstaterna bör erbjuda tillbörlig kompensation till offer för utförda framtvingade kastreringar och steriliseringar, och erbjuda de drabbade skydd och rehabilitering.

Tina Acketoft (FP), som talade för ALDE-gruppen, informerade om hur man har hanterat frågan i Sverige hanterat frågan och menade att det inte finns någon argumentation som kan rättfärdiga framtvingade steriliseringar och kastreringar och att det måste bli ett definitivt slut på sådana ingrepp. Jonas Gunnarsson (S) lyfte fram att transsexuella personer i cirka två tredjedelar av Europarådets medlemsstater måste genomgå sterilisering för att få tillhöra det kön de själva önskar, och gav ett rättsligt perspektiv på problematiken.

2.8.2 Jämlik tillgång till hälso- och sjukvård

Rekommendation 2020, resolution 1946

Den pågående finansiella krisen gör att den ojämlika tillgången till hälso- och sjukvård ökar, i synnerhet för särskilt utsatta grupper. Detta är en oacceptabel situation, konstaterade församlingen och uppmanade medlemsländerna att minska andelen betalningserlagd sjukvård för de mest utsatta patienterna och samtidigt garantera tillgång till sjukvårdspersonal överallt i landet såväl som information om hälso- och sjukvårdssystemet.

I resolutionen, som antogs av en enhällig församling, rekommenderades också att skilja immigrationspolitiken från hälso- och sjukvårdspolitiken, bl.a. genom att avskaffa obligatoriska hälsoundersökningar av invandrare som tagit sig in olagligt samt vidta åtgärder för att motverka korruption inom hälso- och sjukvårdssektorn.

I rekommendationen uppmanas ministerkommittén att förstärka den europeiska kommittén för sociala rättigheter.

Mikael Cederbratt (M) som var åsiktsrapportör för migrationskommittén lyfte bl.a. betydelsen av att även inkludera flyktingar och personer som befinner sig i häkten i definitionen av "särskilt utsatta grupper". Cederbratt tog även upp frågan om gravida kvinnors och barns tillgång till hälso- och sjukvård. Carina Ohlsson (S) talade för den socialdemokratiska gruppen och betonade att en jämlik tillgång till hälso- och sjukvården i hög grad påverkar ett lands sociala kohesion och ekonomiska stabilitet. Hon uppmanade även församlingens medlemmar att ta ansvar för att se till en jämlik tillgång till hälso- och sjukvård finns på hemmaplan.

2.8.3 Barns rätt till fysisk integritet

Resolution 1952

Den parlamentariska församlingen uttrycker en stark oro för kränkningar av barns fysiska integritet. Kränkningar av detta slag som särskilt uppmärksammades var omskärelse av unga pojkar av religiösa skäl, framtvingad piercing, tatuering eller plastikkirurgi. Personer som stöder dessa typer av ingrepp tenderar att hävda att de utförs för barnens bästa, trots att forskningen visar tydliga bevis på motsatsen.

Församlingen uppmanar medlemsstaterna att arbeta för en ökad kunskap i samhället om dessa ingrepps potentiella risker för barns fysiska och psykiska hälsa. Medlemsstaterna bör på ett tydligt sätt definiera villkoren för de medicinska, sanitära och andra omständigheter som ska uppfyllas för att en omskärelse ska vara medicinskt motiverad, samt definiera vad som klassas som icke-medicinskt motiverad omskärelse av unga pojkar.

Ett förbud mot kvinnlig omskärelse förordades av församlingen.

Medlemsländerna uppmanas även att anta särskilda bestämmelser för att säkerställa att barns egen vilja och åsikt beaktas innan ingreppen utförs. Församlingen anser att "barns rätt till fysisk integritet" ska ingå som en del i Europarådets relevanta standard.

Tina Acketoft (FP), som talade för ALDE, tog bl.a. upp frågan om var gränsen går mellan föräldrars uppfostran och kränkning av barns fysiska integritet samt hänvisade till problem med den religiösa dimensionen.

2.9 Jämställdhet och icke-diskriminering

Tina Acketoft (FP) omvaldes vid januarsessionen som ordförande i kommittén för 2013.

2.9.1 Bekämpa diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet

Rekommendation 2012, resolution 1948

Församlingen uppmanar det ryska federationsrådet att inte godkänna det lagförslag om icke-traditionella sexuella relationer bland minoriteter som godkänts av duman och som, om det antas av federationsrådet, blir den första lagen i Europa där förbud mot homosexuell propaganda leder till lagstiftning. På samma sätt uppmanades Ukrainas parlament att inte gå vidare med ett lagförslag som förbjuder "homosexuell propaganda". Vidare uppmärksammade församlingen också fall i Litauen och Moldavien där liknande lagförslag förekommer.

Parlamentarikerna uttryckte sin starka övertygelse att dessa lagar och lagförslag står i konflikt med yttrandefriheten och förbudet mot att diskriminera människor på grund av sexuell läggning.

Resolutionen uttrycker djup oro för homofobiska uttalanden som gjorts av politiker och andra personer vilka snarare är att se som hatpropaganda med uppmaning till våld och diskriminering än som uttryck för yttrandefrihet.

Bland de åtgärder som församlingen föreslår finns förbud mot diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet, möjlighet att organisera allmänna kampanjer mot trakasserier och våld mot enskilda grupper samt att inrätta särskilda mekanismer för klagomål och stöd för personer som faller offer för homofobiskt våld.

Carina Ohlsson (S) som talade för SOC, betonade betydelsen av en sexualundervisning som främjar förståelse och acceptans för hbt-frågor men också för den individuella sexualiteten. Carina Ohlsson talade också om behovet av ett tolerant och inkluderande Europa.

Jonas Gunnarsson (S) höll ett personligt tal och betonade att frågan om hbt-personers rättigheter är personligt. Att förbjuda pridefestivaler, homofobiska tal och diskriminerande handlingar är en attack mot grundläggande individuella rättigheter för hbt-personer.

Tina Acketoft (FP) talade i sin roll som utskottsordförande och lyfte bl.a. fram perspektivet om framtida generationers hbt-personer.

2.9.2 Jämställdhet, balans mellan privat- och arbetsliv och delat ansvar

Resolution 1921

Även om framsteg har gjorts på vägen mot jämställdhet är det fortfarande en utmaning att förena privatliv och yrkesliv för både kvinnor och män. Församlingen uppmanade medlemsstaternas regeringar att införa en rad åtgärder som baseras på ett delat ansvar, såsom ett föräldraförsäkringssystem som gör det möjligt för föräldrar att ta hand om sina barn på lika villkor, och en arbetsrätt som inte har en negativ påverkan på föräldrars karriärutveckling. I debatten presenterade Carina Ohlsson (S) siffror som tydligt visar att jämställdheten fortfarande brister i Europa och i Sverige vad gäller löner, politisk representation, ansvar för hemmet m.m.

2.10 Europarådets kampanjer

Inom ramen för Europarådets arbete pågår ett antal kampanjer inom olika områden. I den här sammanfattningen uppmärksammas endast de kampanjer där svenska delegationsmedlemmar har en aktiv roll.

Under året har kampanjen mot kvinnovåld, där Carina Hägg (S) varit svensk representant, upphört.

2.10.1 Kampanj för att stoppa sexuellt våld mot barn

Europarådets kampanj för att stoppa sexuellt våld mot barn inleddes i november 2010. Kampanjen ska pågå under fyra år, men en förlängning till 2015 har

föreslagits. Huvudmålen med kampanjen är dels att få Europarådets 47 medlemsländer att ansluta sig till konventionen om att skydda barn mot sexuellt utnyttjande och misshandel (också kallad Lanzarotekonventionen), dels att sprida kunskap om sexuellt våld mot barn. Namnet på kampanjen är En av fem, vilket syftar på att ett av fem barn i Europa antas någon gång ha utsatts för sexuellt våld.

Vid aprilsessionen antogs rekommendation 2013 där ytterligare medel till kampanjen efterfrågas.

Carina Ohlson (S) är riksdagens kontaktperson i denna kampanj och ingår i kampanjens nätverk. Under varje session anordnas möten med anknytning till kampanjen, och det hålls också möten på andra orter.

För närvarande har 16 av Europarådets medlemsländer ratificerat konventionen, och 28 har undertecknat den. Sverige ratificerade konventionen den 28 juni, och den trädde i kraft den 1 oktober 2013.

2.11 Priser och utmärkelser

2.11.1 Europapriset

Sedan 1955 har församlingen delat ut ett årligt pris till den europeiska stad, kommun eller region som på ett föredömligt sätt arbetat för att stärka Europasamarbetet. Priskommittén utgörs av kommittén för sociala frågor, hälsa och hållbarhet samt underutskott i församlingens miljö- och jordbruksutskott. Europapriset 2013 delades av städerna Altötting i Tyskland och Tata i Ungern. Priskommittén ville med sitt val visa att också små samhällen med ett aktivt Europasamarbete har möjlighet att få utmärkelsen.

2.11.2 Pris för mänskliga rättigheter

Församlingens pris för främjandet av mänskliga rättigheter som instiftades 2007 har ersatts av Václav Havel-priset. Detta årliga pris delas ut av församlingen i samarbete med Václav Havel-biblioteket och Charta 77-stiftelsen, som båda finns i Prag. Priset delas ut till minne av Václav Havel och ges till en person som på ett extraordinärt sätt främjat skyddandet av mänskliga rättigheter. Prissumman är 60 000 euro.

Ales Bjaljatski från Vitryssland tilldelades priset 2013. Efter att ha deltagit i ett möte med politiska utskottet i april 2011 fängslades Bjaljatski och efter tre år finns ingen information om hans öde. Hans hustru tog emot priset i Prag 2013.

BILAGA 1

Den svenska delegationen 2013

Den svenska delegationen består av sex ordinarie ledamöter och sex suppleanter. Samtliga tolv ledamöter deltar aktivt i församlingen och dess organ. Sverige har dock endast sex röster vid voteringar i plenum.

Ordinarie ledamöter

1. Marietta de Pourbaix-Lundin (M), delegationens ordförande
2. Björn von Sydow (S), delegationens vice ordförande
3. Mats Johansson (M), t.o.m. den 21 april 2013
Ulrika Karlsson (M), fr.o.m. den 22 april 2013
4. Carina Ohlsson (S)
5. Mikael Cederbratt (M)
6. Carina Hägg (S)

Suppleanter

1. Tina Acketoft (FP)
2. Lennart Axelsson (S)
3. Kerstin Lundgren (C)
4. Jonas Gunnarsson (S)
5. Mikael Oscarsson (KD)
6. Kent Härstedt (S)

Svenska rapportörskap

Marietta de Pourbaix-Lundin:

Utvecklingen i Ukraina	pågående
Motverka nynazistiska och främlingsfientliga manifestationer	pågående

Björn von Sydow:

Situationen i Kosovo	avslutat april 2013
----------------------	---------------------

Mikael Cederbratt:

Frontex och Europas gränssäkerhets inverknings på mänskliga rättigheter	avslutat april 2013
---	---------------------

Tina Acketoft:

Humanitära konsekvenser av kriget mellan Georgien och Ryssland – den humanitära situationen i de krigsdrabbade områdena	avslutat april 2013
Så kallade hedersbrott i Nordkaukasien	pågående
Grekland under tryck: Europas ytterdörr för irreguljär migration	pågående

Kerstin Lundgren:

Allvarliga bakslag för rättssäkerheten och mänskliga
rättigheter i Ungern
Samförståndsavtalet mellan Europarådet och Europe-
iska unionen – utvärdering 5 år efter

avslutat juni 2013

pågående

Representation i församlingens byrå, utskott och underutskott (utskottsersättare inom parentes)

Byrån: de Pourbaix-Lundin, von Sydow (juni–december), Acketoft

Ständiga utskottet (består av delegationsordförande och utskottsordförande): de Pourbaix-Lundin, von Sydow (juni–december), Acketoft

Politiska utskottet: de Pourbaix-Lundin, von Sydow – ordförande juni–december (Ohlsson, Lundgren – vice ordförande)

Underutskottet för Mellanöstern: Lundgren

Underutskottet för externa relationer: de Pourbaix-Lundin – vice ordförande, (von Sydow)

Underutskottet för relationer med OECD och EBRD: de Pourbaix-Lundin (Lundgren)

Utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter: de Pourbaix-Lundin, Hägg (Johansson t.o.m. den 21 april, Karlsson fr.o.m. den 22 april, Gunnarsson)

Underutskottet för mänskliga rättigheter: Gunnarsson

Underutskottet för brottslighet och bekämpning av terrorism: de Pourbaix-Lundin – vice ordförande

Underutskottet för rättsstatens principer: de Pourbaix-Lundin

Utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling: Oscarsson, Ohlsson (de Pourbaix-Lundin, Axelsson)

Underutskottet för den europeiska sociala stadgan: Ohlsson – vice ordförande (Oscarsson)

Underutskottet för miljö och energi: Oscarsson (Ohlsson)

Underutskottet för folkhälsa: Axelsson (de Pourbaix-Lundin)

Underutskottet för Europapriset: Ohlsson

Utskottet för migration, flyktingar och fördrivna personer: Cederbratt, Axelsson (Acketoft, Ohlsson)

Underutskottet för frihetsberövade: Cederbratt – ordförande (Acketoft)

Underutskottet för integration: Axelsson (Ohlsson)

Underutskottet för samarbete med icke-europeiska länder och ursprungs- och transitländer: Cederbratt

Utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier: Johansson t.o.m. den 21 april, Karlsson fr.o.m. den 22 april, Härstedt (Acketoft, Gunnarsson)

Underutskottet för kulturell mångfald och kulturarv: utan svensk representant

Underutskottet för medier och informationssamhället: Johansson t.o.m. den 21 april, (Härstedt)

Underutskottet för utbildning, ungdomar och sport: Härstedt

Utskottet för jämställdhet och icke-diskriminering: Acketoft – ordförande, Gunnarsson (de Pourbaix-Lundin, Hägg)

Underutskottet för minoriteters rättigheter: de Pourbaix-Lundin, Acketoft – ordförande

Underutskottet för jämställdhet mellan könen: Hägg (Gunnarsson), Acketoft – ordförande

Underutskottet för rasism och främlingsfientlighet: Gunnarsson, Acketoft – ordförande

BILAGA 2

Förteckning över församlingens beslut 2013

Rekommendationer

En rekommendation är ett förslag som församlingen lägger fram för ministerkommittén. Genomförandet ingår inte i församlingens utan regeringens kompetens.

2006	Situationen i Kosovo och Europarådets roll
2007	Postgranskningsdialog med Bulgarien
2008	Georgien och Ryssland: den humanitära situationen i konflikt- och krigsdrabbade områden
2009	Mot en Europarådskonvention för att bekämpa handeln med organ, vävnader och celler av mänskligt ursprung
2010	Migration och asyl: ökade spänningar i östra Medelhavet
2011	Trafficking av arbetstagare för tvångsarbete
2012	Förstärkning av urvalsprocesserna av experter för Europarådets övervakningsmekanismer av mänskliga rättigheter
2013	Parlament förenade i kampen mot sexuellt våld mot barn: halvtidsöversyn av En-av-fem-kampanjen
2014	Unga européer: en brådskande pedagogisk utmaning
2015	Ungdomars tillgång till grundläggande rättigheter
2016	Frontex: ansvar för mänskliga rättigheter
2017	Nanoteknik: balansera fördelar och risker för människors hälsa och miljön
2018	Främjande av alternativ till fängelse
2019	Korruption som ett hot mot rättssäkerheten
2020	Jämlik tillgång till hälso- och sjukvård
2021	Bekämpa diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet
2022	Postgranskningsdialog med Makedonien
2023	Barns rätt till fysisk integritet
2024	Nationell säkerhet och tillgång till information
2025	Funktionen av de demokratiska institutionerna i Bosnien och Hercegovina
2026	Situationen i Syrien
2027	EU:s och Europarådets agendor: synergi inte duplicering!
2028	Övervakning av illegala invandrares och nekade asylsökandes återvändande till land, sjöss och i luften
2029	Deltagandet av icke-medlemsstater i Europarådets konventioner

2030 Våld mot kvinnor i Europa

Resolutioner

En resolution avser dels ett beslut av församlingen i en fråga som församlingen är behörig att genomföra, dels en ståndpunkt som församlingen företräder och ensam är ansvarig för.

- 1912 Situationen i Kosovo och Europarådets roll
- 1913 Verksamheten vid Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD)
- 1914 Säkerställa domstolen i Strasbourgs livskraft: strukturella brister i konventionsstaterna
- 1915 Postgranskningsdialog med Bulgarien
- 1916 Georgien och Ryssland: den humanitära situationen i konflikt- och krigsdrabbade områden
- 1917 Azerbajdzjans uppfyllande av sina förpliktelser och åtaganden
- 1918 Migration och asyl: ökade spänningar i östra Medelhavsområdet
- 1919 Den senaste utvecklingen i Mali och Algeriet och hotet mot de mänskliga rättigheterna i Medelhavsområdet
- 1920 Situationen för mediefriheten i Europa
- 1921 Jämställdhet, balans mellan privat- och arbetsliv och delat ansvar
- 1922 Trafficking av arbetstagare för tvångsarbete
- 1923 Förstärkning av urvalsprocesserna av experter för Europarådets övervakningsmekanismer av mänskliga rättigheter
- 1924 Industriellt arv i Europa
- 1925 Postgranskningsdialog med Turkiet
- 1926 Bekämpa barnsexturism
- 1927 Få ett slut på diskrimineringen av romska barn
- 1928 Skydd av mänskliga rättigheter i relation till religion och trosuppfattning, samt skyddandet av religiösa samfund från våld
- 1929 Kultur och utbildning genom de nationella parlamenten: Europeiska policyer
- 1930 Unga européer: en brådskande pedagogisk utmaning
- 1931 Ratificering av kreditivbrevet för ukrainske medlemmen Andrij Sjevtjenko
- 1932 Frontex: ansvar för mänskliga rättigheter
- 1933 Hantering av blandade utmaningar för migration och asylärenden bortom EU:s östra gräns
- 1934 Etik inom vetenskap och teknik

- 1935 Utgifterna för den parlamentariska församlingen för tvåårsperioden 2014–2015
- 1936 Harmonisering av bestämmelserna för övervakning och postövervakningsdialog
- 1937 Längd på mandatperioden för och möjlighet till återval av kommittéordförande
- 1938 Främjande av alternativ till fängelse
- 1939 Föräldraledighet som ett sätt att främja jämställdhet
- 1940 Situationen i Mellanöstern
- 1941 Begäran om att inleda ett granskningsförfarande av Ungern
- 1942 Utvärdering av partnerskap för demokrati med Marockos parlament
- 1943 Korruption som ett hot mot rättssäkerheten
- 1944 Utmaning av formella skäl för ännu inte ratificerade kreditbrevet för den parlamentariska delegationen från Island
- 1945 Sätta stopp för framtvingade steriliseringar och kastrering
- 1946 Jämlik tillgång till hälso- och sjukvård
- 1947 Brådskande debatt: Allmänna protester och utmaningar för mötesfriheten, mediefriheten och yttrandefriheten
- 1948 Bekämpa diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet
- 1949 Postgranskningsdialog med Makedonien
- 1950 Särskilja politiskt och straffrättsligt ansvar
- 1951 OECD:s verksamhet 2012–2013
- 1952 Barns rätt till fysisk integritet
- 1953 Utvecklingen av församlingens granskningsförfarande (juni 2012–september 2013)
- 1954 Nationell säkerhet och tillgång till information
- 1955 Republiken Moldaviens fullgörande av skyldigheter och åtaganden
- 1956 Saknade personer från Europas konflikter: den långa vägen till att finna humanitära svar
- 1957 Funktionen av de demokratiska institutionerna i Bosnien och Hercegovina
- 1958 Bekämpa diskriminering mot äldre personer på arbetsmarknaden
- 1959 Ökad betydelse för ombudsmannainstitutionen i Europa
- 1960 Narkotikahandel från Afghanistan ett hot mot den europeiska säkerheten

- 1961 Deltagandet av icke-medlemsstater i Europarådets konventioner
- 1962 Stalkning
- 1963 Våld mot kvinnor i Europa
- 1964 Gott styre av stora metropoler
- 1965 Medlemmarna i den parlamentariska församlingens disciplin

Yttranden

- 283 Utkast till protokoll nr 15 om ändring av konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna
- 284 Budgetar och prioriteringar i Europarådet för tvåårsperioden 2014–2015
- 285 Utkast till protokoll nr 16 om ändring av konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna
- 286 Utkast till Europarådets konvention mot handel med mänskliga organ

BILAGA 3

Europarådets parlamentariska församlings gästtalare 2013

Gäster från regeringar och parlament

Andorras utrikesminister och ordföranden för ministerkommittén – Gilbert Saboya Sunyé	21/1 2013
Georgiens president – Micheil Saakasjvili	21/1 2013
Italiens justitieminister – Paola Severino	22/1 2013
Tysklands president – Joachim Gauck	22/4 2013
Andorras utrikesminister och ordföranden för ministerkommittén – Gilbert Saboya Sunyé	22/4 2013
Georgiens premiärminister – Bidzina Ivanisjvili	23/4 2013
Chefen för federala utrikesdepartementet i Schweiz – Didier Burkhalter	23/4 2013
Rumäniens premiärminister – Victor Ponta	24/4 2013
Andorras regeringschef – Antoni Martí	25/4 2013
Armeniens utrikesminister och ordföranden i ministerkommittén – Edvard Nalbandjan	24/6 2013
Frankrikes minister för kvinnors rättigheter – Najat Vallaud-Belkacem	27/6 2013

Företrädare för internationella organisationer

Europeiska banken för återuppbyggnad och utvecklings (EBRD) vice president – Hans Peter Lankes	22/1 2013
EU:s kommissionär för EU:s utvidgnings- och grannskapspolitik – Štefan Füle	24/1 2013